

Energia odnawialna w Europie

Bruksela, 18 Marzec 2020

Energia ze źródeł odnawialnych jest nazwą zbiorową dla energii wytwarzanej z wykorzystaniem zasobów naturalnych Ziemi, takich jak światło słoneczne, wiatr, zasoby wodne (rzeki, pływy i fale morskie), ciepło pozyskane z Ziemi lub ze spalania biomasy. Proces przekształcania tych źródeł odnawialnych w energię nie powoduje emisji żadnych gazów cieplarnianych netto. Dlatego energia odnawialna nazywana jest również „czystą energią”.

Można ją wykorzystać do bezpośredniego wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej na potrzeby naszych domów i przemysłu. Energia z biogazów wykorzystywana jest do produkcji energii elektrycznej lub ciepłej, a energia z biopaliw ma zastosowanie w sektorze transportu.

Energia odnawialna będzie odgrywać zasadniczą rolę w osiągnięciu celów UE w dziedzinie energii i klimatu. Nie tylko jest ona dostępna w dużych ilościach w UE, ale również jej ceny są konkurencyjne w stosunku do cen paliw kopalnych. W związku z tym ten rodzaj energii może sprawić, że nasze systemy energetyczne będą bardziej przystępne cenowo, a UE mniej zależna od importowanych paliw kopalnych. Może ona również zapewnić szereg nowych miejsc pracy, stworzyć nowe możliwości dla przemysłu i przyczynić się do wzrostu gospodarczego.

Postępy w zakresie energii ze źródeł odnawialnych na przestrzeni lat

---

Energia odnawialna nie jest nową technologią i ma ugruntowaną pozycję w Europie.

Pierwsza morska farma wiatrowa na świecie powstała już w 1991 r. Była to duńska farma „Vindeby” składająca się z 11 turbin wiatrowych. W tym samym roku Niemcy wprowadziły pierwszą w Europie „taryfę gwarantowaną” za energię ze źródeł odnawialnych. Był to w zamyśle mechanizm polityczny mający nadać tempo inwestycjom w technologie energii odnawialnej.

Do 2000 r. ponad 70 proc. wszystkich elektrowni wiatrowych i 20 proc. wszystkich instalacji fotowoltaicznych na świecie znajdowało się właśnie w Europie. W 2000 r. powstała, również w Danii, pierwsza na świecie farma wiatrowa na dużą skalę „Horns

Rev". Wykorzystano w niej wiele technologii, które później stały się normami przemysłowymi w produkcji morskiej energii wiatrowej.

Europa stała się również największym rynkiem modułów fotowoltaicznych: w 2008 r. jej udział w rynku sięgał 70 proc. W tym samym roku park fotowoltaiczny Olmedilla w Hiszpanii – elektrownia o mocy 60 megawatów będąca największą elektrownią słoneczną na świecie – generował energię słoneczną w ilościach wystarczających do zasilania prądem 40 tys. gospodarstw domowych rocznie.

Reszta świata również na coraz większą skalę stosuje i wytwarza energię ze źródeł odnawialnych, jednak Europa pozostaje liderem w tej dziedzinie. W lipcu 2019 r. Portugalia odnotowała rekordowo niski koszt prowadzenia parku fotowoltaicznego. Rekord ten pozostaje jak dotąd niepokonywany.

W całej UE udział energii ze źródeł odnawialnych w finalnym zużyciu energii brutto wzrósł w ostatnich latach z 9,6 proc. w 2004 r. do 18,9 proc. w 2018 r. Do pięciu krajów UE o największym udziale energii z odnawialnych źródeł w zużyciu energii (na podstawie [danych Eurostatu z 2018 r.](#)) należy Szwecja, Finlandia, Łotwa, Dania i Austria.

Ponadto jak wynika z ostatnich [danych statystycznych na temat energii w UE](#), energia ze źródeł odnawialnych jest obecnie głównym źródłem wytwarzania energii elektrycznej w UE.

Prawo UE dotyczące energii ze źródeł odnawialnych

UE była prekursorem w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych i podjęła znaczne wysiłki, w drodze przepisów prawnych, na rzecz bardziej optymalnego włączenia energii odnawialnej do europejskich systemów energetycznych. Dążąc do globalnego przywództwa w dziedzinie energii odnawialnej, UE wyznaczyła wyraźny kierunek, w którym mogą podążać inne kraje.

Kiedy w dyrektywie w sprawie odnawialnych źródeł energii (2009/28/WE) ustanowiono krajowe cele dla państw członkowskich UE, uznano ją za „nowatorski akt”. Obecnie cele te obrały 173 państwa na świecie.

W grudniu 2018 r. zmieniono wspomnianą dyrektywę i przyjęto w ramach pakietu [„Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”](#). Określono w niej nowy wiążący cel, zgodnie z którym do 2030 r. zużywana energia końcowa w Unii powinna być pozyskiwana co najmniej w 32 proc. ze źródeł odnawialnych, i zamieszczono klauzulę pozwalającą na zwiększenie tego celu do 2023 r.

Wyznaczając kolejne ambitne cele, UE określiła w ramach [europejskiego zielonego ładu](#) szereg inicjatyw we wszystkich sektorach polityki. Ich celem jest osiągnięcie przez UE neutralności dla klimatu do 2050 r. Energia odnawialna, obok efektywności energetycznej, to podstawowy filar energetyczny, który pomoże nam osiągnąć ten ambitny cel. W ramach tych dążeń Komisja Europejska przedstawi nowe środki mające pomóc w otwarciu się na postęp technologiczny we wszystkich sektorach systemu energetycznego. Inicjatywa na rzecz tzw. inteligentnej integracji sektorowej przyczyni się do stworzenia europejskiego systemu energetycznego w przyszłości.

Jeszcze w tym roku Komisja przedstawi również nową strategię, jak zwiększyć produkcję morskiej energii wiatrowej. W strategii tej Komisja odniesie się do możliwości i wyzwań, wpływu na sieci i rynki energii, zarządzania przestrzenią morską i polityki przemysłowej w odniesieniu do morskiej energii wiatrowej. Ponadto do czerwca 2021 r. prawodawstwo UE w zakresie energii ze źródeł odnawialnych zostanie poddane przeglądowi i w razie konieczności zmienione.

Korzyści dla obywateli – wprowadzanie na rynek

UE jest obecnie liderem w dziedzinie energii odnawialnej i podejmuje istotne działania, aby na większą skalę wprowadzać technologie w zakresie energii odnawialnej na rynek. Ambitne polityki, a także projekty w zakresie badań naukowych i innowacji oraz istotne inwestycje przyczyniają się do wzmocnienia podstawy przemysłowej. To z kolei zaowocowało większą dostępnością i przystępnością cenową niektórych technologii w zakresie energii odnawialnej dla obywateli UE.

Panele słoneczne i turbiny wiatrowe to obecnie powszechny widok w UE, co w dużej mierze wynika ze zwiększonej działalności rynkowej. Na przykład koszt produkcji energii słonecznej obniżył się o 75 proc. w latach 2009–2018, a w 2014 r. produkcja energii przy pomocy lądowych turbin wiatrowych staniała w porównaniu z produkcją węgla, gazu i energii jądrowej.

W 2019 r. produkcja energii wiatrowej i słonecznej w UE po raz pierwszy prześcignęła produkcję węgla, co oznacza, że w większości miejsc energia wiatrowa i słoneczna stała się konkurencyjna, a nawet tańsza niż paliwa kopalne.

W miarę coraz większej dostępności technologii wzmacnia się również rola obywateli. Pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” oraz przekształcona dyrektywa w sprawie odnawialnych źródeł energii ułatwiają obywatelom tworzenie społeczności

energetycznych, a także produkcję, przechowywanie i sprzedaż własnej energii ze źródeł odnawialnych.

Oczekuje się, że w nadchodzącej dekadzie udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii będzie nieprzerwanie rósł. Na przykład wzrost energii słonecznej będzie głównie napędzany zwiększoną konsumpcją na własne potrzeby i rosnącą popularnością paneli słonecznych montowanych na dachach. To daje UE przewagę konkurencyjną, co przekłada się na wzrost gospodarczy i nowe miejsca pracy: w 2016 r. sektor energii fotowoltaicznej zatrudniał 81 tys. pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. Oczekuje się, że w 2021 r. liczba miejsc pracy wzrośnie do niemal 175 tys., a w 2030 r. sektor ten będzie zatrudniał od 200 do 300 tys. osób.

Więcej informacji: https://ec.europa.eu/energy/topics/renewable-energy_en